

Magyarország Alkotmánybírósága

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/1554-2/2020</u>	
Érkezett: <u>2020 NOV 05.</u>	
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	

[redacted] alatti lakos a 2011.évi CLI tv. 51.§. /1/ bek. értelmében személyesen eljárva, a becsatolt Kúria Pfv. I. 20.890/2019/6.sz ítélete és az ezzel helybenhagyott Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf. 20.959/2018/3.sz, valamint a Zalaegerszegi Járásbíróság 8.P.21.062/2017/5.sz. ítéletek ellen **alkotmányjogi panaszt** (indítvány) nyújtok be a CLI.tv. 27.§. alapján.

A Kúria ítéletét volt jogi képviselőm részére 2020. július 7-én kézbesítették, ezt követően az ítéletet 2020. július 9-én kaptam kézhez elektronikus úton, ezt az email érkezésével tudom bizonyítani. Indítványomat az Ab.Tv. 30.§/1/bekezdésében meghatározott 60 napos határidőn belül az Ab.tv. 53.§./2/ bek-ben előírtaknak megfelelően a Zalaegerszegi Járásbíróságnál nyújtom be.

A hivatkozott ítéletekből is megállapítható, hogy az Ab.tv. 26.§/2/ bekezdésének b/ pontjában előírtaknak megfelelően a jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem.

Alkotmányjogi panaszom oka az Alaptörvény XXVIII. cikk /1/ bekezdésében meghatározott bírósági eljáráshoz való jogom megsértése. Az ügyemben hozott döntést érdemben befolyásolta, hogy a benyújtott keresetemet, és előterjesztett bizonyítékaimat a jogorvoslati eljárásokban sem a hivatkozott alaptörvényi előírásoknak megfelelően bírálták el.

Az Alaptörvény 24. cikk /2/ bek. d), illetve a /3/ bek. b) pontjai szerint kérem a T. Alkotmánybíróságot a fent megjelölt bírósági ítéletek felülvizsgálatára, és megsemmisítésére, mely értelmében a bíróság köteles törvényes, új eljárás lefolytatására a benyújtott keresetlevelem alapján.

I./ Előzmények

A Zala Megyei Bíróság 1991. november 6-án kelt 2.Pf.20.634/1991/11.sz. (7.sz. melléklet) jogerős házastársi közös vagyont megszüntető ítéletével [redacted] felperesnek az ingatlanban fennálló tulajdoni hányadát az én tulajdonomba adta, és mint alperest kötelezett 552.000.-Ft értékkiegyenlítési összeg megfizetésére.

A korábban folyt válóperben a házasságból született gyermekek nálam kerültek elhelyezésre, tartásdíj fizetési kötelezettség megállapítása mellett. Felperes foglalkozás nélküli volt, tartásdíjat nem, vagy csak elvétve fizetett, ezért a vagyonmegosztási ítélet napjáig is már jelentős tartásdíj hátraléka keletkezett.

A jogerős ítéletben meghatározott értékkiegyenlítési összeg fizetési határidejének lejártá előtti [redacted] az Ő beszámítási nyilatkozata alapján írásban megállapodtunk, hogy az 552.000.-Ft összeg tiszteletként a később fizetendő tartásdíjak összegébe kerül beszámításra.

A Legfelsőbb Bíróság 1995. június 13-án hozott Pfv. II. 20.898/1995/1.sz. végzésével a jogerős ítélet véglegessé vált.

[redacted] a tartásdíjak fizetését továbbra sem teljesítette. Később jogi képviselője útján írásban megállapodtunk, hogy a kölcsönös tartozásokat 2012. májusáig közösen elszámoljuk, és rendezzük pénzügyileg. [redacted] 2012. elején lebetegedett és 2012. július 3-án végrendelet tételével elhunyt, ezért az elszámolás pénzügyi rendezése elmaradt.

[redacted] halálát követően a vele szembeni összesen 3.544.807.-Ft követelésem pénzügyi rendezése végett a 24020/Ü/107/2014.sz. közjegyző előtti hagyatéki eljárásban írásban hagyatéki hitelezői követelést terjesztettem elő. Az előterjesztett követelésemben elismertem az örökös kamatokat is tartalmazó 2.142.698.-Ft ellenkövetelését is, melyet a Zalaegerszegi Városi Bíróság

5.P.20.929/1989/60.sz. és az ezt helybenhagyó Zala Megyei Bíróság 2.Pf.20.634/1991/11.sz. jogerős ítéletére , illetve a jogerős ítélet alapján a csatolt tulajdoni lapon a 12.sorszám alatt bejegyzett végrehajtási jogra alapozott.

2016. május 4-én a közjegyző előtt a beterveztett hagyatéki hitelezői követelése alapján egyezség jött létre az örökösök és köztem a kölcsönös tartozások készpénzben történő rendezésére. Az egyezséget a csatolt 24020/Ü/107/2014/25.sz jegyzőkönyv tartalmazza. A közjegyző a törvényi előírásnak megfelelően hivatkozik a jegyzőkönyvben az általam beterveztett hagyatéki hitelezői követelésre, mely alapján az örökösök a 3.544.807.-Ft követeléséből levonhatják az őket megillető, illetve örökrészüket képező 2.142.698.-Ft örökhagyói ellenkövetelést (megváltási ár) és megtarthatják maguknak. A fennmaradó 1.402.109.-Ft különbözetet pedig készpénzben megfizetik részemre. Megjegyzem a teljes követelésemet örökhagyó haláláig használta.

Az egyezség csak a két követelés különbözetét az 1.402.109.-Ft összeget tartalmazza. A közjegyző a jegyzőkönyvben utal az általam beterveztett hagyatéki hitelezői követelésre, amelyből megállapítható, hogy az 1.402.109.-Ft összeg részemre történő megfizetésével egy időben örökösök hozzájutottak az 1991-es ítéletben, illetve a bejegyzett végrehajtási jogban meghatározott megváltási árhoz.

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI.tv. 29.§. d) pontja alapján a közjegyző által hivatkozott hagyatéki hitelezői követelés az egyezség szerves részét képezi, az elszámolás tartalmát illetően.

A közjegyző az egyezséget a végzésével jóváhagyta. A végzés elleni fellebbezési jogunkról történt kölcsönös lemondása után az egyezség a kihirdetésével jogerőre emelkedett. A közjegyzői okirat a Pp. alapján teljes bizonyító erővel bír.

Az Inytv. 29.§.előírja, hogy a tulajdonjog bejegyzéséhez a bejegyzés alapjául szolgáló okirat (bírói ítélet) mellett a „bejegyzett, vagy közbenső szerzőként bejegyezhető jogosult részéről” bejegyzést megengedő jognyilatkozatra (bejegyzési engedély) is szükség van.

A 30.§./1/ bek értelmében a bejegyzés alapjául szolgálhat a bíróság ítélete is.

A 34.§./1/ bek. alapján a bíróság jogerős ítélete csak a felek megállapodását pótolja, a 32.§./1/ bek./f/ pontjában szereplő bejegyzést engedélyező nyilatkozatot nem.

A megváltási ár pénzügyi rendezését követően a hagyatéki eljárásban az egyik örökös elismerte a tulajdonjogi igényemet, a másik [REDACTED] nem, aki ezzel megtagadta az Inytv. által megkívánt jognyilatkozat megadását.

A közjegyző az eljárásban megállapította, hogy a jognyilatkozat megtagadása miatt [REDACTED] és köztem másodlagos öröklési jogi vita keletkezett. Emiatt 30 napos törvényes határidőn belül hagyatéki pert kezdeményezhetek a jognyilatkozatot megtagadóval szemben. A kérdéses ingatlan rész felől pedig ezért ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzéssel rendelkezik a per jogerős befejezéséig.

II. A tényállás és pertörténet rövid ismertetése:

A tényállás az előzmények alapján, hogy az alperes a hagyatéki eljárásban kötött egyezség után, készpénzben történt elszámolással hozzájutott a jogerős vagyonmegosztási ítéletben meghatározott , Öt megillető összeghez, és ennek ellenére ezt követően megtagadta a földhivatal felé a tulajdonjogom bejegyzéséhez szükséges, a törvényben nevesített jognyilatkozat megadását.

Ptk.6:184.§. Ha a fél a szerződés alapján jognyilatkozat tételére köteles, és ezt a kötelezettségét nem teljesíti, a jognyilatkozatot a bíróság ítélettel pótolja.

Ptk.1:5. §./1/bek. A törvény tiltja a joggal való visszaélést.

/2/bek.a jognyilatkozatot a bíróság ítéletével pótolja

Ptk.1:6.§.Az e jogok érvényesítése – ha törvény eltérően nem rendelkezik – bírói útra tartozik.

A hivatkozott törvényi előírások alapozták meg a tulajdonképpen másodlagos öröklési per (továbbiakban jognyilatkozat pótlási per) megindítását.

Pertörténet

A per a 2016.07.04-én kelt, csatolt kereset levelemmel indult, jognyilatkozat pótlása tárgyában a fenti tényállás alapján, 8.P.20.611/2016.sz. alatt a Zalaegerszegi Járásbíróságon [REDACTED] alperes ellen.

Keresetemben előadtam, hogy alperes a Zala Megyei Bíróság 2.Pf.20.634/1991/11.sz. ítéletében meghatározott megváltási árhoz a készpénzben történt elszámolás útján hozzájutott, ennek ellenére a törvényben nevesített jognyilatkozat megadását megtagadta. A bizonyítékokat a keresetlevelemhez mellékeltem, és kértem a jognyilatkozat bíróság általi pótlását.

A bíróság 8.P.20.611/2016/2.sz. végzésével, mivel a keresetemet nem tudta értelmezni, kérte a keresetem pontosítását. A becsatolt 2016.08.29-én kelt válaszlevelemben pontosítottam, azaz megerősítettem a keresetemben leírtakat.

Becsatolom a 2017.01.10. napján tartott első tárgyalási napon készült 8.P.20.611/2016/7.sz. jegyzőkönyvet.

Alperes jogi képviselője kérte a kereset elutasítását, szerinte a jognyilatkozat pótlására sincs lehetőség, mert a gyermektartásdíj megfizetése nem tekinthető elismerő nyilatkozatnak. (jkv.1.old.)

A perben mint meghatalmazott hozzátartozó, a férjem képviselt, aki bírói kérdésre a keresetemet fenntartotta, és több okirati bizonyítékot csatolt be.

Felperesi képviselő később a per tárgyában feltett bírói kérdésre részletesen ismertette a közjegyző előtti egyezség alapjául szolgáló hagyatéki hitelezői követelésemet, és nyilatkozott, hogy az örökösöknek összesen 3.544.807.-Ft hagyatéki tartozásuk volt. Ezzel szemben az 1991-es jogerős házastársi vagyonmegosztási ítélet alapján az örökösöknek 552.000.-Ft értékkiegyenlítési összegű tőke és a kamatai együtt, összesen 2.142.698.-Ft volt az ellenkövetelésük. A készpénzben történt elszámoláskor ezt az összeget az örökösök levonták a felperesi követelésből, és csak a különbözetet, azaz 1.402.109.-Ft-ot fizettek ki összesen felperesnek. A közjegyző előtt kötött egyezséget ennek megfelelően teljesítette alperes is. (jkv.3.oldal)

Ezt követően alperes jogi képviselője észrevételezte, hogy az egyezség kötés azzal a fenntartással értendő, hogy alperes a felperesi tulajdonjogi igényt nem fogadja el. (jkv.3.oldal)

Alperesi képviselő hivatkozott még egy másik per ítéletére, amely jelen per tárgyán kívüli, és jelen perre nincs joghatással.

Becsatolom a 2018.március 1. napján kelt, második tárgyalási nap 8.P.21.062/2017/5.sz. alatti jegyzőkönyvét.

Elsőként becsatoltam az ingatlan tulajdon lapját, a tulajdoni viszonyok, és a végrehajtási bejegyzés igazolására.

Ezt követően a bíró a tárgyalást berekesztette, és ítéletet hirdetett, és a 9 órakor kezdődő tárgyalást 9 óra 20 perckor befejezte.

A Zalaegerszegi Járásbíróság a csatolt 8.P.21.062/2017/5.sz ítéletével a keresetemet alátámasztó bizonyítékok érdemi elbírálása nélkül elutasította.

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.959/2018/3.sz. ítéletével a keresetemet alátámasztó bizonyítékok érdemi elbírálása nélkül az I. fokú ítéletet helyben hagyta.

A Kúria Pfv.I. 20.890/2019/6.sz. ítéletével a perdöntő bizonyítékaim érdemi elbírálása nélkül a jogerős II.fokú ítéletet hatályában fenntartotta.

Perbeli jogszabálysértések összefoglalása

Irányadó jogszabályi rendelkezések:

Ptk.6:184.§ Ha a fél a szerződés alapján jognyilatkozat tételére köteles, és azt a kötelezettségét nem teljesíti, a jognyilatkozatot a bíróság ítélettel pótolja.

Ptk.1:5.§./1/ bek. A törvény tiltja a joggal való visszaélést.

Ptk.1:5.§./2/ bek.....ha a fél a jogszabály által megkívánt nyilatkozat adását megtagadja a bíróság ítéletével pótolja.

Ptk.1:6.§. E jogok érvényesítése bírói útra tartozik.

Inyvtv.29.§.Tulajdonjog bejegyzéséhez bejegyzési engedély szükséges.

Inyvtv.34.§./1/bek. A felek megállapodását a bíróság jogerős ítélete pótolja.

1991.évi XLI tv. 129.§ d) pont A közjegyzői okirat része az a melléklet, amelyre utalás van.

Pp.3.§./2/ bek. A bíróság a felek által előterjesztett kérelmeket a tartalmuk szerint veszi figyelembe.

Pp.3.§./3/ bek. A bíróság köteles a bizonyításra szoruló tényekről, bizonyítási teherről, és a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

Pp.8.§./1-3/ bek. A bíróság köteles biztosítani, hogy a felek a jogaikat rendeltetésszerűen gyakorolják.

Pp.195.§./1/ bek. Közokirat teljes bizonyító erővel rendelkezik.

Pp.221§./1/ bek. Indokolási kötelezettség.

Ptk.147.§. A közös tulajdon megszüntetéséről

A becsatolt 2017.január 10.-i tárgyalási jegyzőkönyv bizonyítja, hogy a bíró az ügy érdemére kiható súlyos jogsértést követett el azzal, hogy a per első tárgyalásán nem adott tájékoztatást a bizonyításra szoruló tényekről, bizonyítási teherről és a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleknek. Ennek jelen perben nagyobb jelentősége van, mert nekem jogi képviselőm nem volt. (Pp.3.§./3/ bek.)

Alperes jogi képviselőjének keresetemmel szembeni első ellentmondása – mivel írásbeli ellenkérelmet tudomásom szerint nem terjesztett elő - az volt, hogy jelen esetben „a gyermektartási díj megfizetése, vagy annak elismerése nem tekinthető elismerő nyilatkozatnak a tulajdoni igényemre vonatkozóan”. Állítását nem bizonyította.

Alperes ezen állítása valótlan, ugyanis az egyezség tartalma alapján megállapítható, hogy az elszámolással kettős adósságrendezés történt, melyet tényszerű bizonyítékokkal igazoltam és a kifizetés a 2017. január 10.-i tárgyalási jkv. 3. oldalán rögzített módon megtörtént, ennek ellenére az ítéletben kizárólag alperes álláspontja érvényesült. (Pp.8.§./1-3/ bek.)

Ugyanezen tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldalán rögzített második alperesi állítás olyan közjegyző előtti egyezség kötést vizionál, amelyből az állapítható meg, hogy alperes jogosan vonta le a tartozásából az ingatlan megváltási árát azzal a fenntartással, hogy tulajdonrészéről nem kell lemondania a felperes javára. Tartalmilag ez egy „jogilag lehetetlen szerződés” lenne, de a Kúria döntésével mégis ez az alperesi álláspont érvényesült.(Pp.8.§./1-3/ bek.)

A 2018.március 1.-i tárgyalási jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a bíró a tárgyalás berekesztése előtt nem adott lehetőséget további bizonyítási indítvány előterjesztésére, erre irányuló konkrét kérdést feleknek nem tett fel. Ezért el voltam zárva attól, hogy a tárgyaláson elhangzott valótlan alperesi állításokkal szemben további hatékony bizonyítási eszközöket vehessek igénybe. Az alperes jogi képviselőjével együtt azt sem tudtuk, hogy a bíró miért rekesztette be a tárgyalást, csak a folytatásnál derült ki, hogy ítélet hirdetésre került sor. Érdemi tárgyalás ekkor sem volt.

Az általam becsatolt közjegyző előtt kötött egyezség, mint törvényes szerződés kötelmet hozott létre a felek között, ebből fakadóan alperes a Ptk. 6:184.§ értelmében a tárgy ügyben jognyilatkozat tételére köteles.

Az értékkiegyenlítési összeg megfizetését követően viszont a becsatolt 1991-es jogerős ítélet is kötelmet hozott létre a felek között, ezért a Ptk.1:5.§./1/ és /2/ bekezdése is irányadó a jognyilatkozat bíróság általi kötelező pótlására.

A bíróságnak a pénzügyi teljesítést igazoló, általam becsatolt hiteles bizonyítékok rendelkezésre állásával nincs mérlegelési lehetősége a jognyilatkozat pótlása tárgyában. A perbeli tényállás egyezik a törvényben megfogalmazott tényállással, ezért a keresetemet elutasítása törvénysértő.

A törvénysértést minden kétséget kizáróan alátámasztja, hogy a bizonyítékokat nem a tartalmuk szerint, nem teljes bizonyító erővel vették figyelembe és nem indokolták miért (Pp.3.§. /2/ bek, 195.§ /1/ bek. és 221.§ /1/ bek.).

A keresetemet a bíróság jogszabályi alap nélkül utasította el, ezt a Kúria az ítéletében (18) is elismeri.

A Kúria ítélete „ex lex” állapotot teremt. Az ítélet jogkövetkezményeként, alperes joggal való visszaélés útján, jogalap nélkül ingatlan tulajdonhoz jutott, és ez által jogtalanul még kétszeres anyagi haszonra is szert tett. Egyidejűleg az ítéletben jogi alap nélkül lényegében elutasították jogos tulajdoni igényemet, és ezzel nekem pedig az alperes jogtalan hasznának megfelelő mértékű kárt okoztak, ami egyben azt is jelenti, hogy a bíróság kettős mércét alkalmazott.

A Kúriai döntés jogszabályi rendelkezés nélkül megakadályozta az 1991-es jogerős ítélet és az alapján a bíróság által elrendelt végrehajtás teljesülését, ez által ellehetetlenítette a végrehajtási bejegyzés későbbi, bíróság általi törlésének lehetőségét, holott teljesítés teljes egészében, törvényesen megtörtént.

Az ítélet azt is el lehetetlenítette, hogy a Ptk. 147.§-a érvényesülhessen, mert nem szűnt meg a közös tulajdon, pedig alperesnek a kérdéses tulajdoni rész árát már megfizettem.

Ingatlan tulajdont ingatlan nyilvántartási bejegyzéssel lehet szerezni. A Ptk. hiába írja elő, hogy a tulajdoni igények nem évülnek el, mert mint ahogyan a perben a bizonyítás során eszköztelenné váltam, úgy a Kúria ítélete örökké eszköztelenné tesz a tulajdoni igényem érvényesítése terén, mert ezek után a Pp.229.§.-a ezt nem teszi lehetővé többé számomra.

Tudom, hogy az alkotmányjogi panasz nem alapítható az Alaptörvény B cikk (1) bekezdésének a jogállamiságra, illetve jogbiztonságra vonatkozó elemére az alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján, mert az önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak. Jelen esetben azonban a Kúriai ítélet körülményei, továbbá esetlegesen a jogkövetkezményei kapcsán érdemes lenne vizsgálni a jogállamisági alapelv sérelmének fennállását is, hiszen ez ügyben a valós tényállás megállapítása és az abból történő valós következtetések levonása – mint a rendes bíróság feladata – teljes mértékben elmaradt, és a tényekkel ellentétes megállapításait nem indokolja.

III. Alkotmányjogi érvelés.

Alkotmányjogi panaszomat az Alaptörvény XXVIII.cikk/1/ bekezdésére alapozom.

Az Alaptörvény XXVIII.cikk /1/. „ Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Az alkotmányjogi panaszommal azt sérelmezem, hogy a per kezdetén a bíró előzetesen nem tájékoztatta a feleket a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, és a bizonyítás sikertelenségének következményeiről. A perben jogi képviselőm nem volt így az első tárgyalási napon a saját elgondolásom szerint terjesztettem elő a bizonyítási indítványomat. A perben a közokirati bizonyítékaimat a Pp. előírásai ellenére nem a tartalmuk szerint, és nem teljes bizonyító erejüként vették figyelembe. Gyakorlatilag érdemi tárgyalás nem volt a második tárgyalási napon a bíró berekesztette a tárgyalást, anélkül, hogy megkérdezte volna azt, hogy van-e még bizonyítási indítványunk.

Összegezve a bíróság így nem tette lehetővé számomra, hogy bizonyíthassam akár tanúkkal is a keresetemben előadottakat, alperes megalapozatlan, semmivel alá nem támasztott valótlan szóbeli állításaival szemben. Úgy vélem, hogy nem volt biztosított számomra az azonos esélyekkel való részvétel az eljárásban, pedig a jogvita szempontjából a bizonyítékaim lényeges tények eldöntésére vonatkoztak. Az eljárási szabályok sérelme következtében kizárólag alperes álláspontja érvényesülhetett. Ezt támasztja alá, hogy még a Kúria is a kölcsönös adósság elszámolás céljából a közjegyző előtt kötött egyezséget nem törvényes szerződésként veszi figyelembe, és a beszámítást az én egyoldalú nyilatkozatomként aposztrofálja, de nem indokolja miért. Az első tárgyalási jegyzőkönyvben tett nyilatkozatból megállapítható, hogy alperes az Öt megillető megváltási árat levonta a saját maga számára és csak a különbözetet fizette meg nekem. Tehát gyakorlatilag a készpénz fizetés során alperes számította be az én követelésembe a saját követelését. A Kúria tényekkel ellentétes megállapítása is tulajdonképpen abból fakad, hogy nem volt bizonyítási eljárás, és érdemi tárgyalás ahol módom lett volna a bizonyítékaim tartalmuk szerinti alátámasztására.

A Kúriai ítéletben hivatkozott jogszabályi alap hiánya pedig a bírói döntés önkényességét valószínűsíti, és mellőzi a véglegesség igényét is.

A fenti jogsértések alapján úgy vélem, az Alaptörvény XXVIII.cikk /1/ bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogom sérelmével lefolytatott bírósági eljárás érdemben befolyásolta az indítványomban kifogásolt bírói döntést, melyet az alábbiakkal támasztom alá:

Az általam vélelmezett alkotmányos jogsérelmet az alábbiakkal támasztom alá

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel a 6/1998.(III.11.) AB határozatban (Abh) foglalta össze. Az itt megfogalmazott megállapításokat az Alkotmánybíróság utólag több döntésében [5/1999.(III.31.) AB határozat 1999,75; 14/2002 (III.20.) Ab határozat ABH 2002.101,108; 15/2002 (III.29.) AB határozat ABH. 2002.116,118-120; 35/2002(VII.19.) AB határozat ABH 2002.199,211; 34/2014.(XI.14.) AB határozat; 8/2015.(IV.17.) AB határozat] is megerősítette, és gyakorlattá formálta.(19/2015.(VI.15.) AB határozat)

A kimunkált alkotmányos mérce értelmében a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, melyet az eljárás egészének, és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részlet szabályok hiánya miatt épp úgy, mint valamennyi részlet szabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan, vagy nem tisztességes.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmány szövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is.

Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez,

hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.

A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is. Rámutat arra is, hogy az eljárás ügyfele nem válhat eszköztelenné az eljárás során, a bizonyítás lehetősége nyitva kell hogy álljon számára és az általa előterjesztett bizonyítékokat érdemben el kell bírálni. [7/2013.(III.1.) AB határozat].

Az Alkotmánybíróság a fent hivatkozott határozatában rámutatott, hogy „az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály Alaptörvény ellenes alkalmazását jelenti.

A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása....”

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban a tisztességes eljárás alkotmányos követelmény rendszerének értelmezéséhez az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950.november 4-én kelt Egyezményt (Egyezmény) is felhívta.

Az Egyezmény 6.cikk /1/ bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen és nyilvános tárgyaláson..... bírálja el.

Az indokolt bírói döntéshez való jog tartalmát az Egyezmény 6. cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E körben a Bíróság kiinduló pontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, más részről erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat és a bírói döntések tekintélyét.

Elképzelhető, hogy valamely részlet kérdésre vonatkozó indokolás teljes elmaradása nem, míg lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indokolás viszont az Egyezmény 6.cikkében biztosított jog megsértését idézi elő.

Az Egyezmény 6.cikkében foglalt elvárásnak nem felel meg ha a felül bírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben.

Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog az Alaptörvény XXIII.cikk/1/ bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelmény rendszerén belül jelentkezik. Az alkotmányos előírás ugyanakkor kizárólag az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének alapjául szolgáló indokok bemutatására. Az Alaptörvény 28.cikk első mondata úgy rendelkezik, „hogy a bíróságok a jogalkalmazásuk során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával, és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.”(7/2013.(III.1.) Ab határozat)

Az Alaptörvény XXVIII.cikk /1/ bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti.

Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény ellenes alkalmazását jelenti.

A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye, hogy a bíróság a feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.

Ennek megítéléséhez vizsgálja az Alkotmánybíróság a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, és a felek által előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.(7/2013.(III.1.) Ab határozat)

1. Kúria Pfv.I.20.890/2019/6.sz. ítélete
2. Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.959/2018/3.sz. ítélete
3. Zalaegerszegi Járásbíróság 8.P.21.062/2017/5.sz. ítélete
4. 8.P.21.062/2017/5.sz. tárgyalási jegyzőkönyv
5. 8.P.20.611/2016/7.sz. tárgyalási jegyzőkönyv
6. 2016.augusztus 29-én kelt válaszlevél
7. 8.P.20.611/2016/2.sz. végzés
8. 2016.július 4-én kelt kereset levél
9. 24020/Ü/107/2014/25.sz. hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyv
10. Ingatlan tulajdoni lap
11. KJÖ 107/2014.sz hagyatéki hitelezői követelés
12. Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.20.898/1995/1.sz. végzése
13. Zala Megyei Bíróság 2.Pf.20.634/1991/11.sz. ítélete